

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 912

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 14 noiembrie 2016

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
HOTĂRĂRI ALE SENATULUI		
158.	— Hotărâre privind Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1.316/2013 și (UE) 2015/1017 în ceea ce privește prelungirea duratei Fondului european pentru investiții strategice și introducerea unor îmbunătățiri tehnice ale fondului și ale Platformei europene de consiliere în materie de investiții — COM (2016) 597 final	2
159.	— Hotărâre privind Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind anumite utilizări permise ale operelor și altor obiecte protejate prin drepturi de autor și drepturi conexe în beneficiul persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimate și de modificare a Directivei 2001/29/CE privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională COM (2016) 596 final	3
160.	— Hotărâre privind Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind schimbul transfrontalier între Uniune și țările terțe de exemplare în format accesibil ale anumitor opere și altor obiecte ale protecției prin drepturi de autor și drepturi conexe în beneficiul persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimate COM (2016) 595 final	4
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 441 din 21 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 68 alin. (5) din Codul de procedură penală	4–6
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		
704.	— Decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor privind profilarea locurilor de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor	7–8
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
	Decizia nr. 25 din 10 octombrie 2016 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	9–15

HOTĂRĂRI ALE SENATULUI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

HOTĂRÂRE

privind Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1.316/2013 și (UE) 2015/1017 în ceea ce privește prelungirea duratei Fondului european pentru investiții strategice și introducerea unor îmbunătățiri tehnice ale fondului și ale Platformei europene de consiliere în materie de investiții — COM (2016) 597 final

Având în vedere Raportul Comisiei pentru afaceri europene nr. LXII/736 din 4 noiembrie 2016,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Senatul constată următoarele aspecte:

a) Temeiurile juridice pentru prezenta propunere de regulament îl constituie art. 172 și 173, art. 175 (3) și art. 182 (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Prezenta propunere de regulament stabilește cadrul legislativ necesar pentru prelungirea Fondului european pentru investiții strategice (FEIS) până la sfârșitul actualului cadru financiar multianual.

b) Prolungirea duratei Fondului european pentru investiții strategice și introducerea unor îmbunătățiri tehnice ale fondului și ale Platformei europene de consiliere în materie de investiții reprezintă o prioritate pentru Comisia Europeană. FEIS a fost instituit pentru o perioadă inițială de 3 ani, cu scopul mobilizării unor investiții de minimum 315 miliarde EURO. Având în vedere succesul FEIS, Comisia s-a angajat să dubleze FEIS, atât în ceea ce privește durata, cât și capacitatea financiară. În perioada actualului cadru financiar multianual, prelungirea legală a FEIS ar trebui să atragă investiții în valoare totală de cel puțin 500 de miliarde de euro până în anul 2020.

c) În ceea ce privește guvernanta și selectarea proiectelor, Comisia Europeană își propune mai multă concentrare asupra proiectelor, care contribuie la îndeplinirea obiectivelor

ambicioase ale Uniunii stabilite în cadrul Conferinței de la Paris (COP 21), precum și susținerea ideii unei acoperiri geografice și sectoriale a FEIS, urmând a se acorda atenție deosebită proiectelor de interconectare energetică și din domeniul eficienței energetice. În plus, propunerea prevede că ar trebui să se evite acordarea de sprijin din FEIS pentru autostrăzi, cu excepția cazului în care este necesar pentru sprijinirea investițiilor private în transporturi în țări beneficiare ale fondurilor de coeziune sau în proiecte de transport transfrontaliere care implică cel puțin o țară beneficiară a fondurilor de coeziune.

d) În urma examinării, Comisia pentru afaceri europene a constatat că prezenta propunere de Regulament respectă principiile subsidiarității și ale proporționalității.

e) Comisia pentru afaceri europene supune Plenului Senatului, spre dezbateră și adoptare, proiectul de hotărâre privind documentul examinat, în conformitate cu art. 34 din anexa la Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2015, republicat.

Art. 2. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat, în ședința din 7 noiembrie 2016, în conformitate cu prevederile art. 78 din Regulamentul Senatului și ale art. 5 lit. f) art. 30 lit. b) din anexa la Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,

IOAN CHELARU

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

HOTĂRÂRE

privind Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind anumite utilizări permise ale operelor și altor obiecte protejate prin drepturi de autor și drepturi conexe în beneficiul persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimate și de modificare a Directivei 2001/29/CE privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională COM (2016) 596 final

În temeiul dispozițiilor art. 67, art. 148 alin. (2) și alin. (3) din Constituția României, republicată, și Protocolului (nr. 2) anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

având în vedere Raportul Comisiei pentru afaceri europene nr. LXII/740 din 4 noiembrie 2016,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — (1) Se constată că prezenta propunere de directivă respectă principiul subsidiarității și al proporționalității.

(2) Se consideră că:

a) prevederile propunerii de directivă au un profund caracter umanitar, vizând facilitarea accesului persoanelor cu dificultăți de vedere și al persoanelor cu dizabilități de citire la operele protejate prin drept de autor;

b) trebuie avută în vedere necesitatea protecției drepturilor titularilor de drepturi de autor și conexe prin garantarea faptului că operele sunt utilizate doar de către beneficiari, respectiv persoanele cu dizabilități de vedere/citire.

(3) Se apreciază că:

a) actul legislativ vizează creșterea disponibilității operelor și a altor lucrări protejate prin drepturi de autor (de exemplu, cărți, jurnale, ziare, reviste și alte scrieri, partituri și alte materiale tipărite, inclusiv în formă audio) în formate care sunt accesibile persoanelor beneficiare prevăzute în titlu;

b) prin prezenta propunere, toate persoanele speciale menționate în directivă, precum și organizațiile ce le servesc

interesele pe o bază nonprofit pot beneficia de excepții obligatorii și armonizate în UE în ceea ce privește legislația referitoare la drepturile de autor și conexe.

(4) Se recomandă:

a) extinderea referirii, în Expunerea de motive a actului, la Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, prin adăugarea art. 9 *Accesibilitate*, art. 21 *Libertatea de expresie și opinie și accesul la informație* și art. 24 *Educația*;

b) la art. 2 alin. (3) propunem clarificarea sintagmei „mod sau formă alternativă”: *easy to read*, afișare de text corp literă mare, audio, scrierea Braille;

c) la art. 3 propunem clarificarea conceptuală: un exemplar/exemplare? (câte un exemplar din fiecare: audio, braille, video etc.).

Art. 2. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, iar opinia cuprinsă în această hotărâre se transmite către instituțiile europene.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 7 noiembrie 2016, în conformitate cu prevederile art. 78 din Regulamentul Senatului și ale art. 5 lit. f), art. 30 lit. b) din anexa la Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
IOAN CHELARU

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

HOTĂRÂRE

privind Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind schimbul transfrontalier între Uniune și țările terțe de exemplare în format accesibil ale anumitor opere și altor obiecte ale protecției prin drepturi de autor și drepturi conexe în beneficiul persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimate COM (2016) 595 final

În temeiul dispozițiilor art. 67, art. 148 alin. (2) și (3) din Constituția României, republicată, și Protocolului (nr. 2) anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008, având în vedere Raportul Comisiei pentru afaceri europene nr. LXII/745 din 4 noiembrie 2016,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — (1) Se constată că prezenta propunere de regulament respectă principiul subsidiarității și al proporționalității.

(2) Se consideră că:

a) Propunerea de regulament are ca scop alinierea legislației Uniunii la angajamentele pe care UE și le-a asumat în cadrul Tratatului Marrakesh.

(3) Se apreciază că:

a) procesul de reformă din domeniul drepturilor de autor este lansat de CE ca să balanseze într-un mod cât mai echitabil interesele tuturor „actorilor” implicați (titularii de drepturi de autor

și conexe, societățile de management colectiv, furnizorii de internet, utilizatorii de opere, publicul — consumatorul final etc.);

b) proiectul stabilește reguli privind schimburile transfrontaliere de copii a anumitor opere sau alte lucrări ce fac subiectul drepturilor de autor, între UE și țările terțe care sunt părți ale Tratatului Marrakesh, fără autorizația deținătorilor de drepturi, în format accesibil, în beneficiul persoanelor oarbe, cu dificultăți de vedere sau dizabilități de citire.

Art. 2. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 7 noiembrie 2016, în conformitate cu prevederile art. 78 din Regulamentul Senatului și ale art. 5 lit. f), art. 30 lit. b) din anexa la Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
IOAN CHELARU

București, 7 noiembrie 2016.
Nr. 160.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 441

din 21 iunie 2016

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 68 alin. (5)
din Codul de procedură penală**

Mona-Maria Pivniceru	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Daniela Ramona Marișiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 68 alin. (5) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Costel Cășuneanu în Dosarul

nr. 630/110/2015 al Tribunalului Bacău — Secția penală. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.774D/2015.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepției ca neîntemeiată. Arată că recuzarea reprezintă un incident procedural a cărui soluționare a fost reglementată de către legiuitor într-o modalitate care să se realizeze cu celeritate. Apreciază că dispozițiile care reglementează procedura de soluționare a recuzării nu contravin prevederilor constituționale invocate de autorul excepției, acesta putând depune înscrisuri în vederea susținerii cererii sale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din data de 20 noiembrie 2015 pronunțată în Dosarul nr. 630/110/2015, **Tribunalul Bacău — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 68 alin. (5) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Costel Cășuneanu cu ocazia soluționării unei cereri de recuzare.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia apreciază că dispozițiile art. 68 alin. (5) din Codul de procedură penală încalcă în mod flagrant dreptul la un proces echitabil în componenta sa referitoare atât la garanția contradictorialității și a publicității ședinței de judecată, cât și în privința dreptului la apărare în condițiile în care cererea de recuzare formulată de către inculpat este soluționată de către judecător sau completul de judecată în camera de consiliu, fără citirea părților. Faptul că inculpatul se află în imposibilitate de a pune concluzii cu privire la cererea pe care a formulat-o contravine prevederilor art. 6 paragraful 3 lit. b) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale care reglementează dreptul inculpatului de a se apăra el însuși sau de a fi asistat de un avocat. În continuare, face referire la un număr de Hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului, de exemplu Hotărârea din 12 aprilie 2012, pronunțată în Cauza *Lagardere împotriva Franței*, Hotărârea din 23 octombrie 1996, pronunțată în Cauza *Dombo Beheer BV împotriva Olandei*, Hotărârea din 18 februarie 1997, pronunțată în Cauza *Niderost-Huber împotriva Elveției*, Hotărârea din 2 iunie 2005, pronunțată în Cauza *Goktepe împotriva Belgiei*, Hotărârea din 31 octombrie 2013, pronunțată în Cauza *Janyer împotriva Republicii Ceha*. Având în vedere această jurisprudență, apreciază că orice parte trebuie să aibă oportunitatea de a-și exprima opinia în cursul procesului, contradictorialitatea implicând dreptul părților de a face cunoscute elementele care au vocația să susțină pretențiile lor.

6. De asemenea sunt invocate deciziile Curții Constituționale nr. 599 din 21 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 886 din 5 decembrie 2014, și nr. 641 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 5 decembrie 2014. Apreciază că, în condițiile în care textul de lege nu prevede obligativitatea citirii părților și posibilitatea participării acestora la soluționarea procedurii în condiții de contradictorialitate, se produce o perturbare serioasă la nivelul tuturor garanțiilor dreptului la un proces echitabil, atât de necesare unui proces penal în lumina exigențelor europene și constituționale.

7. **Tribunalul Bacău — Secția penală** apreciază că încheierea prin care se soluționează cererea de recuzare nu soluționează fondul cauzei și de aceea o procedură de soluționare nepublică și necontradictorie este constituțională. În continuare, arată că în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, s-a reținut că principiul publicității poate fi atenuat în circumstanțe excepționale, cum ar fi absența unei probleme de drept care necesită o audiere, prin natura sa limitată la chestiuni de soluționat în absența unui interes public. Procedurile consacrate exclusiv unor motive de drept sau cu un nivel ridicat tehnic pot îndeplini condițiile prevăzute de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, chiar și în absența unor dezbateri publice și contradictorii. Or, tocmai în virtutea acestor rațiuni de principiu, legiuitorul, atât în materie penală, cât și civilă, a prevăzut o procedură de soluționare nepublică și necontradictorie. Reglementarea procedurii de soluționare a cererilor de recuzare reflectă preocuparea legiuitorului pentru asigurarea celerității acestei proceduri, astfel că dispozițiile criticate nu aduc atingere nici liberului acces la justiție prevăzut de art. 21 din Constituție. În continuare, apreciază că dreptul la un proces echitabil contradictoriu presupune, în principiu, pentru o parte, posibilitatea de a lua cunoștință de observațiile sau documentele prezentate, precum și de a le pune în discuție. Deși procedura

soluționării recuzării este de principiu nepublică, nimic nu împiedică partea care a formulat cerere de recuzare să se prezinte la termenul stabilit și să depună concluzii scrise la dosarul cauzei sau chiar să-și susțină prin avocat cererea, cum s-a întâmplat și în cauza de față.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** apreciază că reglementarea actuală a procedurii de soluționare a cererii de recuzare este similară celei prevăzute în art. 52 alin. (2) din Codul de procedură penală anterior. Aceste din urmă dispoziții au fost supuse controlului de constituționalitate în raport de critici similare celor formulate în prezenta cauză, constatându-se de fiecare dată conformitatea acestora cu prevederile constituționale și convenționale invocate. Astfel, prin Decizia nr. 1.016 din 29 noiembrie 2012, Curtea Constituțională a statuat că reglementarea procedurii de soluționare a cererilor de recuzare reflectă preocuparea legiuitorului pentru asigurarea celerității acestei proceduri, corespunzător cerințelor impuse de art. 21 din Constituție, iar faptul că părțile sunt ascultate numai „dacă se găsește necesar” vizează tocmai „împiedicarea tergiversării soluționării cererii de recuzare și, implicit, a cauzei în care aceasta a fost formulată”. În ce privește pretinsa încălcare a dreptului la apărare, arată că, prin Decizia nr. 992 din 8 iulie 2010, instanța de contencios constituțional a reținut că „normele criticate nu aduc atingere dreptului persoanei ca, în tot cursul procesului, să fie asistată de un avocat, ales sau numit din oficiu, și de a se prevala, neîngrădit, de toate garanțiile pe care le presupune un proces echitabil, astfel încât nu poate fi reținută nici încălcarea prevederilor art. 24 din Constituție”.

10. De asemenea arată că autorul excepției nu motivează criticile de neconstituționalitate privind încălcarea prevederilor constituționale ale art. 11 alin. (1) și (2), art. 20, art. 124 alin. (2) și art. 142 alin. (1), astfel încât, în considerarea dispozițiilor art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, potrivit căroră sesizările adresate Curții Constituționale „trebuie să fie motivate”, apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată în raport de aceste prevederi este inadmisibilă.

11. **Avocatul Poporului**, făcând referire la jurisprudența Curții Constituționale, arată că dispozițiile legale criticate, referitoare la procedura soluționării cererii de recuzare, au fost instituite de legiuitor în temeiul competenței sale constituționale, astfel cum este aceasta stabilită de art. 126 alin. (2) din Legea fundamentală, reflectând preocuparea legiuitorului pentru asigurarea celerității acestei proceduri. Astfel, în scopul împiedicării tergiversării soluționării cererii de recuzare și, implicit, a cauzei în care aceasta a fost formulată, legea prevede că examinarea cererii de recuzare se face în cel mult 24 de ore, iar procurorul, subiecții procesuali principali și părțile sunt ascultați numai dacă judecătorul apreciază că este necesar. Nefiind pus în discuție fondul pricinii, nu se poate susține că procedura instituită încalcă principiul contradictorialității. Prin urmare, dispozițiile legale criticate respectă exigențele dreptului oricărei persoane la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, consacrate de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Având în vedere cele expuse, apreciază că se impune respingerea ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la

prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 68 alin. (5) din Codul de procedură penală, cu următorul conținut: „*Soluționarea abținerii sau recuzării se face, în cel mult 24 de ore, în camera de consiliu. Dacă apreciază necesar pentru soluționarea cererii, judecătorul sau completul de judecată, după caz, poate efectua orice verificări și poate asculta procurorul, subiecții procesuali principali, părțile și persoana care se abține sau a cărei recuzare se solicită.*”

15. În opinia autorului excepției, dispozițiile criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 11 alin. (1) și (2) referitor la dreptul internațional și dreptul intern, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (3) potrivit căruia părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, art. 124 alin. (2) potrivit căruia justiția este unică, imparțială și egală pentru toți și art. 142 alin. (1) potrivit căruia Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției. De asemenea sunt invocate prevederile art. 6 par. 1 și 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, potrivit dispozițiilor de lege criticate, soluționarea recuzării se face, în cel mult 24 de ore, în camera de consiliu, de regulă, fără participarea procurorului sau a părților și subiecților procesuali principali ori a persoanei a cărei recuzare se solicită. Într-o analiză comparativă a cadrului legislativ actual cu cel din Codul de procedură penală din 1968, Curtea reține că în ambele reglementări soluționarea recuzării se realizează fără citarea părților și a procurorului.

17. Curtea observă că, fiind sesizată cu dispozițiile din Codul de procedură penală din 1968 referitoare la soluționarea recuzării, a reținut că, potrivit prevederilor constituționale ale art. 126 alin. (2), „*Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*”, iar, potrivit dispozițiilor art. 127 din Constituție, „*Ședințele de judecată sunt publice, afară de cazurile prevăzute de lege*”. De asemenea, Curtea a luat în considerare și prevederile cuprinse în art. 129 din Constituție, potrivit cărora „*Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii*”. Având în vedere aceste prevederi constituționale, Curtea a statuat că, potrivit Constituției, legiuitorul este unica autoritate competentă să reglementeze procedura de judecată, cazurile în care ședințele

de judecată nu sunt publice, precum și căile de atac și condițiile exercitării acestora. Așa fiind, Curtea a reținut că reglementarea procedurii de soluționare a cererilor de recuzare este în deplină concordanță cu prevederile constituționale, având în vedere că aceasta face parte integrantă din procedura de judecată (a se vedea Decizia nr. 290 din 9 iunie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 589 din 7 iulie 2005).

18. De asemenea, Curtea a reținut că reglementarea procedurii de soluționare a cererilor de recuzare reflectă preocuparea legiuitorului pentru asigurarea celerității acestei proceduri. Astfel, referitor la vechea reglementare instanța de contencios constituțional a statuat că, potrivit art. 52 alin. (2) din Codul de procedură penală, examinarea cererii de recuzare se face „de îndată”, iar părțile sunt ascultate numai „dacă se găsește necesar”, în vederea împiedicării tergiversării soluționării cererii de recuzare și, implicit, a cauzei în care aceasta a fost formulată (a se vedea Decizia nr. 1.016 din 29 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 882 din 22 decembrie 2012).

19. Curtea apreciază că soluționarea cererilor de recuzare potrivit noii reglementări trebuie însoțită, de asemenea, de dezideratul asigurării celerității acestei proceduri, tocmai pentru a nu se impieta asupra soluționării în ansamblu a cauzei. De altfel, dacă apreciază necesar pentru soluționarea cererii, judecătorul sau completul de judecată, după caz, poate efectua orice verificări și poate asculta procurorul, subiecții procesuali principali, părțile și persoana care se abține sau a cărei recuzare se solicită.

20. De asemenea, Curtea a reținut că normele privind soluționarea cererii de recuzare nu aduc atingere dreptului persoanei ca în tot cursul procesului să fie asistată de un avocat, ales sau numit din oficiu, și de a se prevala, neîngrădit, de toate garanțiile pe care le presupune un proces echitabil, astfel încât nu poate fi reținută nici pretinsa încălcare a prevederilor art. 24 din Constituție privind dreptul la apărare (a se vedea Decizia nr. 160 din 8 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 188 din 17 martie 2011).

21. Referitor la invocarea prevederilor constituționale ale art. 124 alin. (2) potrivit căruia justiția este unică, imparțială și egală pentru toți și ale art. 142 alin. (1) potrivit căruia instanța de contencios constituțional este garantul supremației Constituției, Curtea observă că autorul excepției invocă aceste prevederi în mod formal fără a preciza în ce constă, în opinia sa, neconcordanța dintre dispozițiile legale supuse controlului de constituționalitate și prevederile din Legea fundamentală invocate.

22. Având în vedere aceste aspecte, Curtea urmează să respingă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 68 alin. (5) din Codul de procedură penală.

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Costel Cășuneanu în Dosarul nr. 630/110/2015 al Tribunalului Bacău — Secția penală și constată că dispozițiile art. 68 alin. (5) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Bacău — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 iunie 2016.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. **MONA-MARIA PIVNICERU**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL JUSTIȚIEI
ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ A PENITENCIARELOR

DECIZIE

privind profilarea locurilor de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor

În temeiul dispozițiilor art. 11 alin. (4), art. 13, art. 14, art. 45 alin. (1), art. 73 alin. (5) și (6) și art. 139 alin. (3)—(5) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare,

luând în considerare dispozițiile art. 47 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 1.849/2004 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor, cu modificările ulterioare,

directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor emite prezenta decizie.

Art. 1. — Se aprobă profilarea locurilor de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, cu următorul cuprins:

a) profilarea penitenciarelor, centrelor de detenție și centrelor educative în funcție de categoriile de persoane private de libertate și persoane internate aflate în custodia acestora, precum și organele judiciare deservite de acestea, prevăzută în anexa nr. 1;

b) înființarea secțiilor interioare și exterioare în cadrul locurilor de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, conform anexei nr. 2;

c) arondarea locurilor de deținere cu privire la primirea persoanelor condamnate, internate și arestate preventiv de la organele de poliție, prevăzută în anexa nr. 3;

d) stabilirea locurilor de deținere în care se transferă persoanele condamnate cărora li s-a stabilit regim provizoriu, conform anexei nr. 4;

e) stabilirea locurilor de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor în care se execută măsurile educative privative de libertate, conform anexei nr. 5;

f) stabilirea locurilor de deținere în care se efectuează tranzitul persoanelor private de libertate transferate între unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor, conform anexei nr. 6;

g) arondarea centrelor în care se fac expertize medico-legale pentru amânarea/întreruperea executării pedepsei pe motiv de boală pentru persoanele private de libertate aflate în custodia Administrației Naționale a Penitenciarelor, conform anexei nr. 7.

Art. 2. — (1) Persoanele condamnate, internate și arestate preventiv sunt primite de la organele de poliție conform arondării, prevăzute în anexa nr. 3.

(2) În locurile de deținere care primesc persoane private de libertate se înființează camere de carantină și observare. După primire, persoanele private de libertate care nu corespund profilării penitenciarului sunt transferate, de îndată, conform anexei nr. 3, iar celelalte se repartizează în camerele de carantină și observare.

(3) În locurile de deținere se înființează camere de tranzit pentru custodiarea temporară a persoanelor private de libertate transferate, conform anexei nr. 1.

Art. 3. — (1) Administrația Națională a Penitenciarelor stabilește, conform legii, penitenciarul în care persoana condamnată execută pedeapsa privată de libertate.

(2) Persoanele condamnate definitiv la o pedeapsă privată de libertate, care sunt cercetate în stare de arest preventiv, în

altă cauză, sunt repartizate pe secțiile de arestare preventivă, prin decizia directorului unității.

(3) Persoanele de sex masculin față de care s-a dispus măsura educativă a internării într-un centru educativ execută măsura în Centrul Educativ Buziaș sau în Centrul Educativ Târgu Ocna, conform arondării prevăzute în anexa nr. 1.

(4) Persoanele de sex feminin față de care s-a dispus măsura educativă a internării într-un centru educativ execută măsura în Centrul Educativ Buziaș, conform arondării prevăzute în anexa nr. 1.

(5) Persoanele de sex masculin față de care s-a dispus măsura educativă a internării într-un centru de detenție execută măsura în Centrul de Detenție Craiova sau în Centrul de Detenție Tichilești, conform arondării prevăzute în anexa nr. 1.

(6) Persoanele de sex feminin față de care s-a dispus măsura educativă a internării într-un centru de detenție execută măsura în Centrul de Detenție Craiova, conform arondării prevăzute în anexa nr. 1.

(7) Arestații preventiv minori și tinerii arestați preventiv care au comis fapta în minorat sunt cazați în secțiile de arestare preventivă din centrele de detenție, conform arondării prevăzute în anexa nr. 1.

(8) Arestații preventiv pentru infracțiuni comise în minorat, aflați în centrele de detenție, nu se transferă pe secțiile de arestare preventivă din penitenciare după împlinirea vârstei de 18 ani.

(9) Dacă prin hotărârea instanței de judecată s-a dispus executarea sau continuarea executării măsurii educative privative de libertate într-un penitenciar, deținerea se realizează în spații special destinate din penitenciarele prevăzute în anexa nr. 5, cu respectarea criteriilor de separațiune.

(10) Penitenciarele-spital în care funcționează secții speciale destinate deținuților cu tulburări psihice grave, inclusiv cele provocate de alcool sau alte substanțe psihoactive, sunt prevăzute în anexa nr. 2. În toate locurile de deținere se înființează infirmerii cu camere de staționare și secțiuni structurale în cadrul cărora funcționează camere destinate cazării și tratării deținuților cu tulburări psihice grave, inclusiv cele provocate de alcool sau alte substanțe psihoactive.

(11) Penitenciarele, centrele educative și centrele de detenție care asigură condițiile necesare pentru ca mama privată de libertate, la solicitarea acesteia, să își poată îngriji copilul până la împlinirea vârstei de un an, în condițiile prevăzute de art. 73 alin. (1)—(5) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de

organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, sunt prevăzute în anexa nr. 1.

(12) Pentru motive întemeiate, din dispoziția conducerii Administrației Naționale a Penitenciarelor, locurile de deținere pot custodia și persoane private de libertate cu domiciliile în alte județe decât cele arondate prin anexa nr. 1.

Art. 4. — Pentru transferarea persoanelor private de libertate în unități, conform profilării stabilite prin prezenta decizie, precum și pentru eficientizarea prezentării acestora la organele judiciare din raza de competență se stabilesc următoarele grupuri de unități:

- a) penitenciarele Gherla, Baia Mare, Bistrița și Penitenciarul-Spital Dej;
- b) penitenciarele Oradea și Satu Mare;
- c) penitenciarele Oradea și Arad;
- d) penitenciarele București Jilava, București Rahova, Giurgiu, Târgșor, Penitenciarul-Spital București — Jilava și Penitenciarul-Spital București — Rahova;
- e) penitenciarele Aiud și Deva;
- f) penitenciarele Aiud și Gherla;
- g) penitenciarele Bistrița și Târgu Mureș;
- h) penitenciarele Arad și Timișoara;
- i) penitenciarele Iași, Botoșani, Vaslui și Bacău;
- j) penitenciarele Poarta Albă, Slobozia, Tulcea și Penitenciarul-Spital Poarta Albă;
- k) penitenciarele Mărgineni, Ploiești, Găești și Târgșor;
- l) penitenciarele Mărgineni, Târgșor, Codlea și Miercurea-Ciuc;
- m) penitenciarele Brăila, Galați, Centrul de detenție Tichilești;
- n) penitenciarele Craiova, Târgu Jiu, Drobeta-Turnu Severin, Pelendava și Centrul de Detenție Craiova;
- o) penitenciarele Miercurea-Ciuc și Codlea;
- p) penitenciarele Colibași, Drobeta-Turnu Severin, Târgu Jiu și Penitenciarul-Spital Colibași.

Art. 5. — (1) Persoanele private de libertate cărora li se efectuează expertize medico-legale, pentru amânarea sau întreruperea executării pedepsei pe motiv de boală, la centrele medicale din Constanța, Giurgiu, Argeș, București, Iași, Târgu Mureș, Timișoara, Cluj-Napoca, Craiova, sunt transferate în locurile de deținere din aria de competență teritorială, conform arondării din anexa nr. 7.

(2) Prezentările la comisia de nouă expertiză medico-legală de la Institutul Național de Medicină Legală se fac de către Spitalul Penitenciar București — Jilava. Persoanele private de libertate care, la momentul solicitării prezentării la Institutul Național de Medicină Legală, se află internate în Penitenciarul-Spital București — Rahova se prezintă de către această unitate.

(3) În situația în care se dispune efectuarea expertizei medico-legale pentru persoanele care execută măsura educativă a internării într-un centru educativ sau într-un centru de detenție, se vor dispune măsuri astfel încât acestea să nu fie custodiate în penitenciare pentru o perioadă mai mare de

10 zile, în conformitate cu dispozițiile art. 45 alin. (8) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 6. — Transferarea persoanelor condamnate în alt penitenciar, ca urmare a stabilirii provizorii a regimului de executare, se dispune de către directorul locului de deținere, conform arondării prevăzute în anexa nr. 4.

Art. 7. — (1) Persoanele private de libertate transferate temporar, potrivit dispozițiilor art. 109 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 157/2016, cu modificările și completările ulterioare, într-o altă unitate penitenciară sau aflate în tranzit într-o unitate penitenciară din cadrul aceleiași grup de unități, nu sunt însoțite de bagajul personal. După prezentarea la termenele de judecată, acestea se retransferă la locul de deținere din care au fost transferate.

(2) Persoanele private de libertate transferate într-un alt loc de deținere în vederea punerii la dispoziția organelor judiciare sunt însoțite de bagajul personal. În această situație locul de deținere în care se transferă persoanele private de libertate trebuie să fie profilat pe deținerea categoriei din care fac parte.

(3) Persoanele private de libertate internate temporar în penitenciarele-spital se externează la unitatea din care au fost transferați.

(4) Persoanele private de libertate transferate temporar între locurile de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, precum și cele care se internează în penitenciarele-spital, pe perioade determinate, sunt însoțite de documentarul penal, fișa de evidență a sancțiunilor disciplinare, recompenselor și drepturilor, fișa de evidență a zilelor muncite, fișa de cazare individuală, fișa privind istoricul escortării și fișa medicală.

Art. 8. — (1) În cuprinsul prezentei decizii *minor* reprezintă persoană cu vârsta între 14 și 18 ani, *tânăr* reprezintă persoană cu vârsta între 18 și 21 de ani și *major* reprezintă persoană cu vârsta peste 21 de ani.

(2) Persoanele private de libertate transferate temporar sunt acele persoane private de libertate ce sunt cazate temporar în alt loc de deținere din afara grupului de unități în vederea prezentării eficiente la termenele de judecată.

(3) Persoanele private de libertate aflate în tranzit sunt acele persoane private de libertate ce sunt cazate temporar în alt loc de deținere din cadrul aceleiași grup de unități în vederea prezentării eficiente la termenele de judecată.

Art. 9. — Anexele nr. 1—7*) fac parte integrantă din prezenta decizie.

Art. 10. — La data intrării în vigoare a prezentei decizii, orice alte dispoziții contrare se abrogă.

Art. 11. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor,
Marius Vulpe

București, 11 octombrie 2016.
Nr. 704.

*) Anexele nr. 1—7 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 25**din 10 octombrie 2016**

Dosar nr. 1.931/1/2016

Lavinia Curelea — președintele delegat al Secției I civile — președintele completului
 Andreea Liana Constanda — judecător la Secția I civilă
 Alina Iuliana Țuca — judecător la Secția I civilă
 Mihaela Tăbărcă — judecător la Secția I civilă
 Bianca Elena Țândărescu — judecător la Secția I civilă
 Adina Georgeta Nicolae — judecător la Secția I civilă
 Lavinia Dascălu — judecător la Secția I civilă
 Simona Gina Pietreanu — judecător la Secția I civilă
 Carmen Georgeta Negrilă — judecător la Secția I civilă

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ce formează obiectul Dosarului nr. 1.931/1/2016 a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (6) din Codul de procedură civilă, raportat la art. XIX din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare, și ale art. 27⁴ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de doamna judecător Lavinia Curelea, președintele delegat al Secției I civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Mihaela Lorena Mitroi, magistrat-asistent desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept — a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Craiova — Secția I civilă, în Dosarul nr. 2.078/104/2015, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 368/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, prin raportare la dispozițiile art. 6 și 12 din același act normativ și la art. 22¹ alin. (2) din capitolul III¹ „Mecanismul și condițiile privind compensarea cu bunuri oferite în echivalent a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist”, capitol introdus prin Hotărârea Guvernului nr. 89/2014 pentru completarea Normelor de aplicare a Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 401/2013.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar au fost depuse practica judiciară identificată și punctele de vedere teoretice ale instanțelor naționale, precum și raportul întocmit de judecătorul raportor. Se mai referă că raportul a fost comunicat părților, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, fiind depus de către intimatul-

pârât, prin avocatul ales, un punct de vedere privind chestiunea de drept supusă judecării.

Doamna judecător Lavinia Curelea, președintele completului de judecată, constată că nu există chestiuni prealabile sau excepții, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Curtea de Apel Craiova — Secția I civilă a dispus, prin Încheierea din data de 30 martie 2016, în Dosarul nr. 2.078/104/2015, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept sus-menționată.

II. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

2. Prin Cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Olt — Secția I civilă cu nr. 2.078/104/2015, reclamanta M.C.R. a solicitat instanței ca prin sentința pe care o va pronunța să dispună compensarea imobilului casă și anexe gospodărești, astfel cum a fost notificat, cu suprafețe de teren corespunzătoare ipotezelor legale prevăzute de art. 12 alin. (1) lit. b), c) și d) din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare.

3. Prin Sentința civilă nr. 991 din 8 octombrie 2015, pronunțată de Tribunalul Olt — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.078/104/2015, s-a respins cererea formulată de reclamantă, ca neîntemeiată.

4. Pentru a se pronunța astfel, tribunalul a reținut că, prin Notificarea înregistrată cu nr. 19/N/2001 la Primăria Pârșcoveni, reclamanta a solicitat restituirea în natură a suprafeței de 39 ha de teren arabil situat în comuna Pârșcoveni, satul Șopârlița, expropriat prin Decretul nr. 83/1949 pentru completarea unor dispozițiuni din Legea nr. 187 din 1945, precum și acordarea de măsuri reparatorii în echivalent pentru casă, anexele gospodărești și celelalte bunuri expropriate prin același decret.

5. Prin dispoziția Primăriei Comunei Șopârlița i-au fost acordate reclamantei măsuri reparatorii sub formă de titluri de despăgubire, conform titlului VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare, în calitate de moștenitoare a bunicii sale, pentru bunurile imobile expropriate conform Decretului nr. 83/1949, situate în comuna Șopârlița, județul Olt, respectiv casa și anexele gospodărești.

6. Această dispoziție a fost înaintată Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor pentru a stabili valoarea despăgubirilor convenite reclamantei.

7. La data de 11 iulie 2014, reclamanta a solicitat Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților restituirea dosarului la comisia locală pentru a fi emisă o decizie de compensare a bunului imobil notificat și imposibil de restituit în natură cu alte bunuri, respectiv cu suprafețe de teren, conform art. 12 alin. (1) lit. b), c) și d) din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare.

8. La data de 18 mai 2015 a fost încheiat un proces-verbal prin care Comisia locală pentru aplicarea Legii nr. 10/2001 și-a

manifestat disponibilitatea să îi soluționeze notificarea prin compensarea cu suprafețe de teren, conform Legii nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, prezentându-i în acest sens o listă cu suprafețele de teren inventariate ca rezervă la dispoziția comisiei locale.

9. Ulterior, la data de 12 iunie 2015, a fost încheiat procesul-verbal prin care s-a menționat că imobilele solicitate conform Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu mai există, fiind imposibilă restituirea lor în natură. De aceea, i s-a propus reclamantei compensarea cu alte bunuri, și anume cu suprafețe de teren inventariate conform Legii nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare.

10. Reclamanta a refuzat suprafețele de teren oferite de comisie, motivând că sunt suprafețe mici, neagricole, și a solicitat atribuirea în compensare a unor suprafețe de teren prevăzute de art. 12 alin. (1) lit. b), c) și d) din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare.

11. I s-a adus la cunoștință reclamantei că prevederile art. 12 din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, se referă la situația în care restituirea terenurilor agricole pe vechile amplasamente nu este posibilă, reclamanta neregăsindu-se în această situație, deoarece solicită acordarea unor suprafețe de teren în compensare pentru construcții care nu mai există.

12. Prin Dispoziția nr. 79 din 26 iunie 2015, emisă de primarul comunei Șopârlița, s-a constatat imposibilitatea restituirii în natură a imobilelor casă și anexe gospodărești, expropriate conform Decretului nr. 83/1949, solicitate de reclamantă; s-a constatat lipsa acordului reclamantei pentru compensarea cu alte bunuri; s-a propus acordarea de măsuri compensatorii sub formă de puncte în condițiile Legii nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare.

13. Având în vedere prevederile art. 1 alin. (1) și (2), art. 12 alin. (1) și art. 16 din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, instanța a constatat că reclamanta nu era îndreptățită să primească în compensare pentru imobilele casă și anexe gospodărești, expropriate conform Decretului nr. 83/1949, terenuri pe un alt amplasament, în ordinea stabilită de dispozițiile art. 12 din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare.

14. S-a reținut că art. 12 se referă strict la situația terenurilor agricole ce nu mai pot fi restituite pe vechile amplasamente, or, reclamantei i-au fost expropriate o casă și anexe gospodărești, care nu mai există la momentul actual, astfel că dispozițiile art. 12 din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, nu pot fi aplicate prin analogie situației reclamantei.

15. Instanța a apreciat că, deși Comisia locală pentru aplicarea Legii nr. 10/2001 i-a propus în mod greșit reclamantei, prin Procesul-verbal din 18 mai 2015, spre compensare, suprafețele de teren inventariate conform Legii nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, nu poate fi dispusă anularea dispoziției contestate pentru acest motiv de nelegalitate, care a fost invocat chiar de pârât, emitentul dispoziției.

16. Constatând că reclamanta a solicitat anularea Dispoziției nr. 79 din 26 iunie 2015, emisă de primarul comunei Șopârlița, pentru faptul că nu i-a pus la dispoziție terenurile prevăzute de dispozițiile art. 12 alin. (1) lit. b), c) și d) din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, și că acest motiv de nulitate nu este întemeiat, instanța a respins capătul principal al cererii de chemare în judecată, precum și capătul de cerere accesoriu prin care reclamanta a solicitat ca prin hotărârea instanței să se dispună compensarea imobilelor expropriate cu suprafețe de teren corespunzătoare.

17. Împotriva acestei sentințe a declarat apel reclamanta, prin care a solicitat admiterea apelului și schimbarea hotărârii, în

sensul admiterii cererii de chemare în judecată, așa cum a fost formulată, considerând că soluția adoptată de tribunal este greșită.

18. Investită fiind cu soluționarea apelului, Curtea de Apel Craiova — Secția I civilă a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

III. Motivele reținute de titularul sesizării care susțin admisibilitatea procedurii

19. Prin Încheierea de sesizare din data de 30 martie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 2.078/104/2015, Curtea de Apel Craiova — Secția I civilă a constatat admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, în conformitate cu dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, motivat de următoarele aspecte:

20. De lămurirea modului de interpretare/aplicare a prevederilor art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 368/2013, prin raportare la dispozițiile art. 6 și 12 din același act normativ și la art. 221 alin. (2) din capitolul III¹ „Mecanismul și condițiile privind compensarea cu bunuri oferite în echivalent a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist”, capitol introdus prin Hotărârea Guvernului nr. 89/2014 pentru completarea Normelor de aplicare a Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 401/2013, depinde soluționarea litigiului dedus judecătii.

21. Prin acțiunea ce face obiectul dosarului de față s-a solicitat compensarea imobilului, casă și anexe gospodărești, pentru care s-au stabilit măsuri reparatorii sub forma titlurilor de despăgubire în temeiul Legii nr. 10/2001, republicată, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare — cu suprafețe de teren corespunzătoare ipotezelor legale prevăzute de art. 12 alin. (1) lit. b), c) și d) din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare.

22. Problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

IV. Punctul de vedere al completului de judecată cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

23. Completul de judecată al Curții de Apel Craiova — Secția I civilă a apreciat că, deși în art. 1 alin. (1) din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, legiuitorul instituie, ca regulă generală, restituirea în natură a tuturor imobilelor, distincțiile operate începând chiar în cuprinsul alin. (2) al primului articol din lege — astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 368/2013 — conduc la concluzia că atât compensarea pentru fiecare categorie de imobile preluate în mod abuziv și care nu pot fi restituite în natură, precum și măsurile reparatorii prin echivalent sunt distincte, singurul element comun pentru acestea fiind măsura compensării prin puncte, prevăzută în capitolul III din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare — în situația în care restituirea în natură nu mai este posibilă.

24. Prin Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, nu se deschide calea compensării imobilelor — construcții preluate abuziv care au făcut obiectul Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu imobile — terenuri, procedurile distincte prevăzute de lege fiind instituite inclusiv pentru a nu crea situații discriminatorii între beneficiarii aceluiași act normativ, în condițiile în care restituirea în natură a unor imobile nu a fost posibilă anterior intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare.

25. Curtea de Apel Craiova — Secția I civilă a constatat că, în cadrul alin. (2) al art. 1 din lege, este identificată entitatea investită cu soluționarea cererii formulate în baza Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, acesteia revenindu-i atribuția compensării cu bunuri oferite în echivalent — însă trimerile din corpul legii sunt numai la terenurile solicitate în temeiul acestei legi, iar pentru terenurile solicitate conform legilor fondului funciar urmează a fi avute în vedere măsurile prevăzute de aceste acte normative.

26. În acest sens, în capitolul II „Restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist” al Legii nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, în art. 12 se face trimitere expresă numai la entitățile prevăzute și procedura de restituire a terenurilor agricole care au făcut obiectul cererilor formulate în temeiul legilor fondului funciar, pentru ca în art. 15¹ să se facă trimitere doar la terenurile solicitate în temeiul Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

27. Prin urmare, măsura compensării cu bunuri oferite în echivalent se referă la terenuri și la construcții dacă acestea există, în situația în care acestea nu mai există fiind prevăzută calea reglementată în capitolul III al legii — acordarea de măsuri compensatorii, respectiv compensarea prin puncte, numai în procedura de valorificare a acestora prin participarea la licitația publică putând fi achiziționate și terenuri în compensarea unor construcții preluate abuziv în perioada regimului comunist și care nu mai există.

28. Punctul de vedere al instanței de trimitere — având în vedere și dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 89/2014 pentru completarea Normelor de aplicare a Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 401/2013, care precizează expres că bunurile care pot face obiectul compensării, în condițiile legii, sunt terenurile, cu sau fără construcții, și construcțiile finalizate sau nefinalizate — este că dispozițiile art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, trebuie interpretate în sensul că obligația generală de compensare se va realiza pe categorii de imobile, în măsura în care acestea există, adică se vor compensa terenuri cu terenuri, respectiv construcții cu construcții, conform precizărilor din Hotărârea Guvernului nr. 89/2014, neputându-se compensa cu terenuri și construcțiile preluate în mod abuziv și a căror restituire nu mai este posibilă, întrucât acestea nu mai există, în această din urmă situație urmând a fi aplicate dispozițiile prevăzute în capitolul III din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

29. După comunicarea raportului, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, a fost formulat în scris punct de vedere de către intimatul-pârât primarul comunei Șopârlița, prin avocatul ales, prin care s-a apreciat că imobilele — construcții, imposibil de restituit în natură, pot fi compensate cu imobile — terenuri, în condițiile și procedura prevăzute de capitolul III „Acordarea de măsuri compensatorii” din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, instanțele judecătorești fiind competente să soluționeze doar contestațiile formulate împotriva deciziilor emise de Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor.

VI. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

30. Opinia majoritară conturată prin soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești a fost în sensul că, în soluționarea acțiunilor cu un atare obiect, este posibilă compensarea construcțiilor cu teren, legea nefăcând nicio distincție în acest sens.

31. Într-o opinie minoritară s-a apreciat că nu există posibilitatea compensării construcțiilor cu teren prin procedura instituită de Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare.

32. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția judiciară — Serviciul judiciar civil, prin Adresa nr. 493/C/1963/III-5/2016 din 24 iunie 2016, a comunicat că nu s-a verificat și nu se verifică practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept care formează obiectul prezentei sesizări.

VII. Jurisprudența Curții Constituționale

33. Prin Decizia nr. 210 din 8 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 418 din 5 iunie 2014, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, în redactarea anterioară modificării acestor prevederi prin Legea nr. 368/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013, sunt neconstituționale.

34. S-a reținut, în esență, că *„Succesiunea în timp a dispozițiilor legale este de natură să genereze instabilitatea raporturilor juridice reglementate de Legea nr. 165/2013, lipsa de coerență și de previzibilitate a normelor adoptate în materia măsurilor reparatorii prin echivalent afectând în mod grav principiul securității raporturilor juridice, expresie a principiilor constituționale privind statul de drept și obligația respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, consacrate de art. 1 alin. (3) și (5) din Legea fundamentală”*. S-a mai reținut că *„modificările legislative survenite generează discriminări sub aspectul tratamentului juridic aplicabil unor persoane aflate în situații juridice identice.”*

35. Asupra constituționalității dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 368/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013, Curtea Constituțională s-a pronunțat în repetate rânduri. De exemplu, prin Decizia nr. 662 din 15 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 885 din 26 noiembrie 2015, și Decizia nr. 329 din 30 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 503 din 8 iulie 2015, Curtea Constituțională a reținut că *„o lege nu este retroactivă atunci când modifică pentru viitor o stare de drept născută anterior și nici atunci când suprimă producerea în viitor a efectelor unei situații juridice constituite sub imperiul legii vechi, pentru că în aceste cazuri legea nouă nu face altceva decât să refuze supraviețuirea legii vechi și să reglementeze modul de acțiune în timpul următor intrării ei în vigoare, adică în domeniul ei propriu de aplicare.”* Curtea a mai constatat că *„nu poate fi vorba de retroactivitatea Legii nr. 165/2013, din moment ce situația juridică se află în curs de constituire, în sensul de a fi stabilit în concret quantumul despăgubirilor convenite în temeiul legilor reparatorii. În concordanță cu principiul tempus regit actum și al aplicării imediate a legii noi este firesc ca modalitatea de calcul să fie cea prevăzută de actul normativ în vigoare la momentul efectuării acestei operațiuni, iar nu prin raportare la dispoziții legale abrogate, așa cum sunt cele din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, care, anterior intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, guvernau modalitatea de stabilire a despăgubirilor convenite.”* În jurisprudența sa, Curtea a arătat că *„aplicarea unui regim juridic temporal diferit nu poate crea o stare de discriminare între diverse persoane, în funcție de actul normativ incident fiecăreia: «Faptul că, prin jocul unor prevederi legale, anumite persoane pot ajunge în situații defavorabile, apreciate subiectiv, prin prisma propriilor lor interese, ca defavorabile, nu reprezintă o discriminare care să afecteze constituționalitatea textelor respective» (Decizia nr. 44 din 24 aprilie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României,*

Partea I, nr. 345 din 17 decembrie 1996). Altfel spus, raportat la situația de față, inegalitatea de tratament juridic prin comparație cu acele persoane ale căror dosare de despăgubire au fost deja soluționate sub imperiul Legii nr. 247/2005, adică anterior intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, nu reprezintă un viciu de constituționalitate, fiind rezultatul unor regimuri juridice diferite, aplicate succesiv în timp, incidente în virtutea aceluiași principiu mai sus amintit tempus regit actum.”

36. Prin Decizia nr. 744 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 108 din 11 februarie 2015, paragraful 24, și prin Decizia nr. 428 din 9 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 596 din 7 august 2015, paragraful 17, Curtea Constituțională a reținut că „art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 reprezintă modalitatea prin care legiuitorul a înțeles să transpună în legislația națională exigențele impuse de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, așa cum rezultă din expunerea de motive a Legii nr. 165/2013. În plus, prin Hotărârea din 29 aprilie 2014, pronunțată în Cauza Preda și alții împotriva României, instanța de la Strasbourg a considerat, având în vedere marja de apreciere a statului român și garanțiile instituite prin Legea nr. 165/2013 — respectiv, regulile de procedură clare și previzibile, însoțite de termene constrângătoare și de un control judecătoresc efectiv —, că legea menționată oferă, în principiu, un cadru accesibil și efectiv pentru redresarea criticilor referitoare la atingerile aduse dreptului la respectarea bunurilor în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale rezultate în urma aplicării legilor de restituire (paragraful 129).”

VIII. Raportul asupra chestiunii de drept

37. Prin raportul întocmit în cauză, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (7) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă.

38. Asupra rezolvării de principiu a chestiunii de drept sesizate, opinia judecătorului-raportor a fost în sensul că, în interpretarea dispozițiilor art. 1 alin. (2), art. 12 din Legea nr. 165/2013, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 368/2013, și art. 22¹—22³ din Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 401/2013, astfel cum au fost completate prin Hotărârea Guvernului nr. 89/2014, bunurile care pot fi oferite în compensare sunt terenurile, cu sau fără construcții, și construcțiile finalizate sau nefinalizate, indiferent de categoria în care se încadrează imobilele pentru care s-a formulat notificarea în temeiul Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevederile art. 12 din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, nefiind aplicabile.

IX. Înalta Curte de Casație și Justiție

39. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorul-raportor, punctele de vedere formulate de părți și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

40. Prin dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, legiuitorul a instituit o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, condiții care trebuie să fie întrunite în mod cumulativ.

41. Aceste condiții de admisibilitate sunt îndeplinite, întrucât litigiul în legătură cu care s-a formulat sesizarea este în curs de judecată, Curtea de Apel Craiova, investită cu soluționarea apelului, urmând să soluționeze cauza în ultimă instanță, prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești care, potrivit art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă, este definitivă, iar cauza care face obiectul judecății se află în competența legală a unui complet de judecată al curții de apel investită să soluționeze cauza.

42. Potrivit doctrinei în materie, chestiunea de drept supusă dezlegării trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare.

43. Examinând sesizarea pendinte, punctele de vedere și argumentele exprimate de instanțele naționale care prefigurează existența unei practici neunitare cu privire la problema de drept ce face obiectul sesizării, chestiunea de drept supusă dezbaterii apare ca fiind una veritabilă, existând o dificultate reală de interpretare care necesită o rezolvare de principiu pe calea procedurii prevăzute de art. 519 și art. 520 din Codul de procedură civilă.

44. De lămurirea acestei chestiuni de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată, iar problema de drept a cărei dezlegare se solicită este nouă, asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

45. Problema de drept asupra căreia instanța de trimitere a solicitat o rezolvare de principiu pe calea hotărârii prealabile pronunțate în procedura prevăzută de art. 519 și următoarele din Codul de procedură civilă presupune a se lămuri, în ordine, următoarele:

— dacă, după intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, pentru imobilele notificate potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, mai este posibilă măsura reparatorie a compensării cu alte bunuri oferite în echivalent de entitatea investită cu soluționarea notificării;

— dacă bunurile oferite în compensare trebuie să fie din aceeași categorie cu imobilul preluat de stat în mod abuziv;

— dacă, în privința compensării cu teren a construcțiilor solicitate în temeiul Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și care nu pot fi restituite în natură, sunt aplicabile prevederile art. 12 din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare.

46. Pentru a lămuri aceste aspecte este necesară în prealabil expunerea succintă a evoluției cadrului legal cu privire la posibilitatea acordării măsurii reparatorii în echivalent sub forma compensării cu alte bunuri.

47. Până la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, pentru bunurile solicitate prin notificare conform Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în cazul în care restituirea în natură nu era posibilă, persoana îndreptățită putea beneficia de măsuri reparatorii prin echivalent care constau în compensarea cu alte bunuri sau servicii oferite în echivalent și despăgubiri acordate în condițiile prevederilor legii speciale privind regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv.

48. Potrivit art. 1 alin. (2) din Legea nr. 10/2001, forma în vigoare anterior modificării aduse prin Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare: „În cazurile în care restituirea în natură nu este posibilă se vor stabili măsuri reparatorii prin echivalent. Măsurile reparatorii prin echivalent vor consta în compensare cu alte bunuri sau servicii oferite în echivalent de către entitatea investită potrivit prezentei legi cu soluționarea notificării, cu acordul persoanei îndreptățite, sau despăgubiri acordate în condițiile prevederilor speciale privind regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv.”

49. De asemenea, potrivit art. 26 alin. (1) din aceeași lege: „Dacă restituirea în natură nu este posibilă, deținătorul imobilului sau, după caz, entitatea investită potrivit prezentei legi cu soluționarea notificării este obligată ca, prin decizie sau, după caz, prin dispoziție motivată, în termenul prevăzut la art. 25 alin. (1), să acorde persoanei îndreptățite în compensare alte bunuri sau servicii ori să propună acordarea de despăgubiri în condițiile legii speciale privind regimul de stabilire și plată a

despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv, în situațiile în care măsura compensării nu este posibilă sau aceasta nu este acceptată de persoana îndreptățită.”

50. Normele metodologice de aplicare unitară a Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 250/2007, cu modificările și completările ulterioare, la art. 1.7 au prevăzut că: „Măsura reparatorie referitoare la compensarea cu alte bunuri sau servicii oferite în echivalent, prevăzută la art. 1 alin. (2) și (3) din lege, permite entității obligate la restituire să ofere persoanei îndreptățite, prin compensare în echivalent, orice bunuri sau servicii disponibile, pe care le deține și care sunt acceptate de persoana îndreptățită. În acest sens, entitatea investită cu soluționarea cererii de restituire poate propune persoanei îndreptățite, ca măsură reparatorie alternativă, acordarea de bunuri: terenuri, construcții aflate pe alte amplasamente sau bunuri mobile, aflate în circuitul civil, care sunt deținute de aceasta. În cazul instituțiilor publice care au în administrare imobile disponibile, aflate în proprietatea publică a statului sau a unității administrativ-teritoriale, și se apreciază că acestea pot face obiectul compensării cu un alt imobil a cărui restituire în natură nu este posibilă potrivit legii, bunurile disponibile cu regim de proprietate publică se pot dezafecta și trece în proprietatea privată a statului sau, după caz, a unității administrativ-teritoriale, potrivit prevederilor Legii nr. 213/1998, cu modificările și completările ulterioare, urmând ca, odată intrat în circuitul civil, imobilul respectiv să fie atribuit prin compensare ca măsură reparatorie persoanei îndreptățite la restituire. În aceste cazuri decizia/dispoziția motivată de restituire prin compensare cu alt imobil în echivalent va urma regimul prevăzut la art. 25 alin. (4) și la art. 26 alin. (5) din lege.”

51. De la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013 și până la modificările survenite prin Legea nr. 368/2013, în situația în care restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist nu mai era posibilă, persoana îndreptățită beneficia de o singură măsură reparatorie în echivalent — compensarea prin puncte.

52. Astfel, potrivit art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, în forma inițială: „În situația în care restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist nu mai este posibilă, singura măsură reparatorie în echivalent care se acordă este compensarea prin puncte, prevăzută în cap. III.”

53. De asemenea, prin art. 50 lit. b) s-a abrogat orice dispoziție referitoare la evaluarea imobilelor potrivit standardelor internaționale de evaluare și la măsura reparatorie a compensării cu alte bunuri sau servicii oferite în echivalent, prevăzute în Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

54. Împrejurarea că, în viziunea inițială a legii, pentru imobilele solicitate în temeiul Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu era posibilă decât compensarea prin puncte rezultă și din faptul că în art. 42 s-a prevăzut dreptul persoanelor îndreptățite de a opta pentru returnarea dosarelor înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor, în vederea reanalizării posibilității de restituire în natură, exclusiv pentru terenurile solicitate potrivit legilor fondului funciar: „Art. 42. — (1) Persoanele îndreptățite pot opta pentru returnarea dosarelor înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor către comisiile locale de fond funciar în vederea restituirii în natură a terenurilor, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) În termenul prevăzut la alin. (1), pot opta pentru returnarea dosarelor la comisiile locale de fond funciar și persoanele care nu au valorificat titlurile de despăgubire emise de Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor.

(3) Dosarele înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor pentru care nu se exercită

opțiunea de returnare către comisiile locale de fond funciar se transmit Secretariatului Comisiei Naționale, în vederea soluționării potrivit prevederilor prezentei legi.”

55. După 24 decembrie 2013, când a intrat în vigoare Legea nr. 368/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 819 din 21 decembrie 2013, pentru imobilele preluate în mod abuziv, care fac obiectul Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și a căror restituire în natură nu mai este posibilă, măsurile reparatorii în echivalent care se pot acorda sunt compensarea cu bunuri oferite în echivalent și compensarea prin puncte.

56. Art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 368/2013, prevede că: „În situația în care restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist nu mai este posibilă, măsurile reparatorii în echivalent care se pot acorda sunt compensarea cu bunuri oferite în echivalent de entitatea investită cu soluționarea cererii formulate în baza Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, măsurile prevăzute de Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare, precum și măsura compensării prin puncte, prevăzută în cap. III.”

57. Prin art. II din Legea nr. 368/2013 s-a prevăzut că: „(1) Persoanele îndreptățite la despăgubiri în temeiul Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pot opta pentru returnarea dosarelor înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor către entitățile investite cu soluționarea notificării, în vederea restituirii, în natură sau prin compensare cu alte bunuri, a imobilelor, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) De prevederile alin. (1) beneficiază și persoanele îndreptățite la despăgubiri în temeiul legilor funciare, inclusiv cele care au optat potrivit art. 42 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, după expirarea termenului legal.”

58. În mod corespunzător, prin Hotărârea Guvernului nr. 89/2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 17 februarie 2014, au fost completate și Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 401/2013.

59. Prin articolul unic al Hotărârii Guvernului nr. 89/2014 a fost introdus capitolul III¹ intitulat „Mecanismul și condițiile privind compensarea cu bunuri oferite în echivalent a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist”, capitol cuprinzând 3 articole, după cum urmează:

„Art. 221. — (1) Măsura reparatorie a compensării cu bunuri oferite în echivalent, prevăzută de art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, se aplică de către entitatea investită cu soluționarea cererii formulate în baza Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările

ulterioare, și constă în acordarea de bunuri, libere de orice sarcini, în echivalent valoric.

(2) Bunurile care pot face obiectul compensării, în condițiile legii, sunt terenurile, cu sau fără construcții, și construcțiile finalizate sau nefinalizate.

(3) Echivalența valorică între bunurile care au făcut obiectul cererii formulate în baza Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și bunurile care se acordă în compensare se stabilește prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare.

(4) În cazul construcțiilor nefinalizate, valoarea se stabilește proporțional cu stadiul de execuție, stabilit prin raport de expertiză tehnică, întocmit de un expert autorizat, în condițiile legii.

(5) Situația bunurilor care pot fi acordate în compensare se afișează la sfârșitul fiecărei luni atât pe site-ul entității investite cu soluționarea cererii formulate în baza Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cât și la sediul acesteia.

Art. 22². — Măsura compensării se aplică numai cu acordul persoanei îndreptățite.

Art. 22³. — Măsura compensării se dispune prin dispoziția, decizia sau, după caz, ordinul conducătorului entității investite cu soluționarea cererii formulate în baza Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare.”

60. Se observă că legiuitorul a revenit asupra soluției legislative consacrate inițial prin art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, reinstaurând, pe lângă compensarea prin puncte, dreptul persoanelor îndreptățite la acordarea de măsuri reparatorii prin compensarea cu bunuri oferite în echivalent. Din expunerea de motive a Legii nr. 368/2013 rezultă că intervenția legislativă a fost necesară deoarece prin Legea nr. 165/2013 s-a prevăzut că restituirea în natură poate avea loc doar în situația terenurilor solicitate potrivit legilor fondului funciar, iar în practică se solicită și restituirea în natură, prin compensare, a bunurilor solicitate potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ceea ce a impus modificarea și completarea prevederilor alin. (2) al art. 1 și alin. (1) al art. 42 din Legea nr. 165/2013. Inițiatorul măsurii legislative a explicat necesitatea acestor modificări prin aceea că trebuie evitată apariția unor divergențe de interpretare a textelor legale și întârzierea procesului de reconstituire a dreptului de proprietate. S-a preconizat, totodată, că aceste modificări vor avea ca finalitate scăderea presiunii asupra bugetului de stat, prin diminuarea sumei despăgubirilor acordate în numerar persoanelor îndreptățite.

61. Prevederile art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, în redactarea anterioară modificării acestora prin Legea nr. 368/2013, au format obiectul controlului de constituționalitate a posteriori, iar prin Decizia nr. 210 din 8 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 418 din 5 iunie 2014, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, în redactarea anterioară modificării acestor prevederi prin Legea nr. 368/2013, sunt neconstituționale.

62. În considerentele acestei decizii s-a reținut că modificările legislative care s-au succedat au generat mai mult decât „divergențe de interpretare a textelor legale”, chiar regimuri juridice diferite aplicabile unor situații identice. Abrogarea dispozițiilor legale care constituiau temeiul juridic al stabilirii dreptului persoanelor îndreptățite la măsuri reparatorii prin compensarea bunului preluat abuziv cu alte bunuri oferite în echivalent pentru un interval de 7 luni, perioadă în care titularii dreptului au fost obligați să accepte măsura reparatorie a compensării prin puncte ca unica posibilitate de valorificare a dreptului lor, urmată de reinstaurarea acestui drept în forma

prevăzută de legea anterioară, demonstrează caracterul arbitrar și imprevizibil al normelor adoptate de legiuitor. Succesiunea în timp a dispozițiilor legale este de natură să genereze instabilitatea raporturilor juridice reglementate de Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, lipsa de coerență și de previzibilitate a normelor adoptate în materia măsurilor reparatorii prin echivalent afectând în mod grav principiul securității raporturilor juridice.

63. S-a mai reținut că modificările legislative survenite generează discriminări sub aspectul tratamentului juridic aplicabil unor persoane aflate în situații juridice identice. Astfel, simpla împrejurare de fapt — soluționarea cu întârziere a notificărilor de către entitățile investite de lege sau soluționarea definitivă a cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești în intervalul de activitate a dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, în forma inițială — nu se poate constitui în argument care să justifice în mod obiectiv și rezonabil aplicarea unui tratament juridic diferit persoanelor îndreptățite la măsura reparatorie prin compensarea cu un alt bun oferit în echivalent, generând încălcarea prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituția României.

64. Analizând problema de drept care formează obiectul prezentei sesizări, în lumina dispozițiilor legale și a considerentelor Curții Constituționale, anterior enunțate, se constată următoarele:

65. Măsura reparatorie a compensării cu alte bunuri oferite în echivalent de entitatea investită cu soluționarea notificării, pentru imobilele solicitate potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și care nu mai pot fi restituite în natură, este posibilă și după intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, deoarece această formă de reparație este prevăzută în mod expres de art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 368/2013, iar forma inițială a legii, care excludea această măsură, a fost declarată neconstituțională.

66. Această măsură este aplicabilă atât în privința dosarelor încă nesoluționate la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, cât și în privința celor soluționate de entitățile investite cu soluționarea notificărilor și aflate în procedura de evaluare prevăzută de titlul VII al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, în situația în care persoana îndreptățită a optat, în temeiul art. 11 alin. (1) din Legea nr. 368/2013, pentru returnarea dosarului la entitatea investită cu soluționarea notificării.

67. În litigiul aflat pe rolul Curții de Apel Craiova, în cadrul căruia s-a formulat prezenta sesizare, este incidentă cea de-a doua ipoteză, întrucât, din Încheierea de sesizare din 30 martie 2016 a Curții de Apel Craiova, prin care a fost investită Înalta Curte de Casație și Justiție cu dezlegarea chestiunii de drept, rezultă că pentru construcțiile în litigiu — casă și anexe gospodărești — s-a emis de către Primăria Comunei Șopârlița, în temeiul Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dispoziție prin care i-au fost acordate reclamantei măsuri reparatorii sub forma titlurilor de despăgubire, conform titlului VII din Legea nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare. Această dispoziție a fost înaintată Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor, iar după intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013 și a modificării și completării acestei legi prin Legea nr. 368/2013, dosarul a fost returnat entității investite cu soluționarea notificării, în aplicarea art. 11 alin. (1) din Legea nr. 368/2013, în vederea restituirii prin compensare cu alte bunuri a construcțiilor care nu mai pot fi restituite în natură.

68. Categoriile de bunuri care pot fi oferite în compensare sunt prevăzute în Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 401/2013 și completate prin Hotărârea Guvernului nr. 89/2014.

69. Art. 22¹ alin. (2) din capitolul III¹ „Mecanismul și condițiile privind compensarea cu bunuri oferite în echivalent a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist” prevede că: *„Bunurile care pot face obiectul compensării, în condițiile legii, sunt terenurile, cu sau fără construcții, și construcțiile finalizate sau nefinalizate.”*

70. În absența unei limitări care să impună compensarea bunurilor în cadrul aceleiași categorii, rezultă că este posibilă compensarea construcțiilor cu teren sau a terenului cu construcții, decisivă în intenția legiuitorului fiind asigurarea echivalenței valorice între bunul care nu mai poate fi restituit în natură și cel oferit în compensare, nefiind obligatoriu ca operațiunea de compensare să se realizeze numai între imobile din aceeași categorie.

71. În contextul Legii nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, măsura reparatorie a compensării cu bunuri oferite în echivalent beneficiază de o reglementare distinctă de celelalte măsuri reparatorii în art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, și art. 22¹—22³ din Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 401/2013, astfel cum au fost completate prin Hotărârea Guvernului nr. 89/2014, fiind aplicabilă exclusiv pentru imobilele solicitate potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și care nu se pot restitui în natură.

72. Asemănător procedurii care era prevăzută anterior în Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, măsura se aplică de către entitatea investită cu soluționarea cererii formulate în baza Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se dispune prin dispoziția, decizia sau, după caz, ordinul conducătorului entității investite cu soluționarea cererii formulate în baza Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și constă în acordarea de bunuri, libere de orice sarcini, în echivalent valoric.

73. Entitatea investită cu soluționarea cererii formulate în baza Legii nr. 10/2001 are obligația de a afișa la sfârșitul fiecărei

luni, atât pe site-ul, cât și la sediul acesteia, situația bunurilor care pot fi acordate în compensare.

74. În lipsa unei prevederi exprese a legii, bunurile din această listă nu se confundă cu terenurile agricole și forestiere care fac obiectul de reglementare al capitolului II al Legii nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, și care sunt destinate restituirii în natură, ca formă distinctă și prioritară de reparație, cu semnificația prevăzută de art. 3 pct. 6 din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare. Conform acestui text legal, prin „restituire în natură” se înțelege fie restituirea imobilului preluat în mod abuziv, în cazul în care acesta există și poate fi restituit, fie, în ceea ce privește terenurile, reconstituirea dreptului de proprietate pe vechiul amplasament sau pe un alt amplasament.

75. În privința măsurii compensării cu bunuri oferite în echivalent, reglementată de art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, și art. 22¹—22³ din Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 401/2013 și completate prin Hotărârea Guvernului nr. 89/2014, nu sunt aplicabile prevederile cuprinse în art. 12 al Legii nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare. Textul se referă în mod expres la terenurile agricole a căror restituire nu mai este posibilă pe vechiul amplasament, stabilindu-se posibilitatea atribuirii de teren pe alt amplasament, conform ordinii prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. a)—d) din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare.

76. Atribuirea de teren pe alt amplasament intră în conținutul noțiunii de „restituire în natură”, cu semnificația prevăzută de art. 3 pct. 6 din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare. Or, așa cum s-a arătat, „restituire în natură”, în sensul acestei legi, semnifică fie restituirea imobilului preluat în mod abuziv (ceea ce, în cazul dat, nu mai este posibil, deoarece construcțiile nu mai există în materialitatea lor), fie, în ceea ce privește terenurile, reconstituirea dreptului de proprietate pe vechiul amplasament sau pe un alt amplasament, această modalitate de reparație fiind aplicabilă exclusiv în cazul în care imobilul pentru care s-au solicitat măsuri reparatorii sunt terenuri agricole.

Pentru aceste considerente, în temeiul art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Craiova — Secția I civilă, în Dosarul nr. 2.078/104/2015, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și, în interpretarea dispozițiilor art. 1 alin. (2) raportat la art. 12 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 368/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România și la art. 22¹—22³ din Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 401/2013 și completate prin Hotărârea Guvernului nr. 89/2014, stabilește că:

Bunurile care pot fi oferite în compensare sunt terenurile, cu sau fără construcții, și construcțiile finalizate sau nefinalizate, indiferent de categoria în care se încadrează imobilele pentru care s-a formulat notificarea în temeiul Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevederile art. 12 din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, nefiind aplicabile.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 10 octombrie 2016.

PREȘEDINTELE DELEGAT AL SECȚIEI I CIVILE

LAVINIA CURELEA

Magistrat-asistent,
Mihaela Lorena Mitroi

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2016 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2016 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

